299437 ـ نماز عید فطر و عید قربان چه اجری دارد؟

سوال

نمازهای عید فطر و قربان چه اجری دارد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

الله متعال به همهٔ کسانی که ایمان بیاورند و عمل صالح انجام دهند وعدهٔ پاداش جزیل در دنیا و آخرت داده است.
پروردگار بزرگ می‌فرماید:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

[نحل: ۹۷]

(هر کس از مرد یا زن کار نیک انجام دهد و مومن باشد قطعا او را با زندگی پاکیزه‌ای حیات بخشیم و مسلما به آنان بهتر از آن‌چه انجام می‌دادند پاداش خواهیم داد).

و همچنین رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ وعده داده است هر کس از ایشان اطاعت کند بهشتی خواهد بود، چنان‌که می‌فرماید: هر کس از من پیروی نماید وارد بهشت می‌شود به روایت بخاری (۷۲۸۰).

این اجر و پاداش کلی همهٔ طاعات است.

اما با این حال خداوند متعال برخی از کارها را به شکل ویژه مورد توجه قرار داده و برایش پاداشی ویژه در نظر گرفته است مانند چند برابر شدن حسنات یا پاک شدن گناهان یا در امان ماندن از آتش دوزخ و مانند آن...

دربارهٔ نماز عید نمی‌دانیم که فضیلت خاصی برایش در نظر گرفته شده باشد بلکه در نصوص کلی پیشین و دیگر نصوص وارد است.

نماز عید فطر وارد در عموم بشارت به رستگاری است که در این فرمودهٔ الله متعال آمده است:

قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّى (١٤) وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى

[الأعلى: ١٤ ـ ١٥]

(رستگار شد آن‌کس که خود را پاک گردانید (١٤) و نام پروردگارش را یاد کرد و نماز گزارد).

شیخ عبدالرحمن السعدی ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

«رستگار شد کسی که خود را پاک گرداند یعنی: پیروز شد آن کسی که نفس خود را پاک نمود و از شرک و ظلم و اخلاق نکوهیده پالایش کرد...

اما کسانی که تزکی را به معنای دادن زکات فطر و ذکر نام پروردگار و نماز را به معنای به جای آوردن نماز عید دانسته‌اند، هر چند این چیز در لفظ وارد است تنها معنای آن نیست» (تفسیر السعدی: ٩٢١).

نماز عید قربان نیز در یکی از روزهای دهۀ ذی الحجه واقع است که از روزهای فاضل و بلکه بهترین روزهای سال است.

از ابن عباس ـ رضی الله عنهما ـ از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایت است که فرمود: روزهایی نیست که عمل [نیک] در آن بهتر از این روزها باشد گفتند: حتی جهاد؟ فرمود: حتی جهاد، مگر [کار] مردی که [به جهاد] بیرون رفت و جان و مال خود را به خطر انداخت و هیچ یک را برنگرداند به روایت بخاری (٩٦٩).

و از عبدالله بن قُرط ـ رضی الله عنه ـ از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایت است که فرمود: بزرگترین روزها نزد الله تبارک و تعالی روز [عید] قربان و سپس روز قَر است که روز قر همان روز بعد از روز عید قربان است. به روایت ابوداوود (١٧٦٥) و آلبانی در صحيح سنن أبي داود (١٤/ ٦) آن را صحیح دانسته است.

الله اعلم